

PIDÄ SILMÄLLÄ TAVALLISIA OIREITA

CUSHINGIN OIREYHTYMÄ
HOITOPÄIVÄKIRJA

Nyt kun koirasi on diagnosoitu, on tärkeää, että jatkat todisteiden keräämistä eläinlääkäriäsi varten. Olipa kyse sitten Leaky Larryn virtsaamisesta tai Lazy Lynnin uneliaisuudesta, mitä enemmän eläinlääkäri tietää, sitä parempi. Tämä lokikirja auttaa pitämään koirasi onnellisempänä ja terveempänä.

Hoitopäiväkirja

Tämän päiväkirjan avulla voit helposti ja vaivattomasti seurata koirasi Vetoryl-hoidon tehoa. Hoidon tarkan seurannan ja optimoinnin avulla koiran elämänlaadun ja terveyden parantamiseen sekä liittänsairauksien riskin pienentämiseen on hyvät mahdollisuudet.

Ajan myötä huomaat, miten sairauden aiheuttamat oireet lievittyvät.

Koiran käytöksessä ja ulkonäössä tapahtuvien muutosten tarkka seuranta on tärkeää, jotta eläinlääkäri voisi arvioida hoidon tehoa. Näiden neljän kliinisen merkin seuranta on tärkeintä:

Jano ja virtsaaminen

- Cushingin oireyhtymä lisää juomista ja virtsaamista.

Ruokahalu

- Kortisolin liikatuotannon vuoksi koira on hyvin nälkäinen.

Ulkonäkö

- Turkki: Joillekin koirille Cushingin oireyhtymä aiheuttaa karvanlähtöä, toisten turkki taas kuivuu ja menettää kiiltonsa.
- Iho: Cushingin oireyhtymää sairastavan koiran iho on usein kuiva ja hilseilevä.
- Tynnyrimäinen vatsa: Koiran vatsa on usein iso ja pingottunut.

Aktiivisuustaso

- Cushingin oireyhtymää sairastava koira voi olla heikkokuntoinen ja epäaktiivinen. Hoidon aloituksen jälkeen koira yleensä piristyy nopeasti entiselleen.

Miten voin auttaa eläinlääkärinä?

On tärkeää, että eläinlääkärillä on selkeä kuva koiran voinnista ja siitä, miten aloitettu lääkitys on vaikuttanut koiraan edellisen käynnin jälkeen. Onko koiralla yhä Cushingin oireyhtymän oireita?

Onko koiran tila parantunut odotusten mukaisesti? Jokaisella seurantakäynnillä hoitoohjelmaan tehdään koiran ja kokonaistilanteenne huomioivia yksilöllisiä muutoksia.

Jos koiralla ilmenee hoidon aikana sairauteen viittaavia oireita, kuten väsymystä, oksentelua, ripulia tai ruokahaluttomuutta, keskeytä hoito ja ota pikaisesti yhteyttä eläinlääkəriin lisäneuvojen saamiseksi.

“Cushingin oireyhtymä – kliininen arviointi” -lomake on suureksi avuksi, kun eläinlääkəri arvioi koiran hoitovastetta. Täytä siksi lomake ennen jokaista seurantakäyntiä.

Elämänlaadun arviointi

Eläinlääkəri voi myös pyytää sinua täyttämään koiran elämänlaatua arvioivan lomakkeen selvittääkseen sairauden ja lääkityksen vaikutukset koirasi ja sinun arkeesi.

Lomakkeessa kysytään koiran syömisestä ja juomisesta, virtsaamisesta, painosta, mielialasta, energiatasosta, leikkisyydestä, ihon ja turkin kunnosta, liikkuvuudesta, päivittäisistä rutineista ja vuorovaikutuksesta kanssasi.

Elämänlaatua kartoittava lomake on tämän hoitopäiväkirjan lopussa, ja se pitäisi täyttää kolmen kuukauden välein.

Koiran tiedot

Koiran nimi:

Rotu:

Syntymäaika:

Ruokavalio:

Sukupuoli:

Kastroitu: kyllä/ei

Eläinlääkärin nimi:

Eläinlääkäriasema/klinikka:

Puhelin:

Eläinlääkärikäynnit:

Pvm	Aika	Käynnin syy	Suunnitelma (annosmuutokset, annostelutiheys, jne.)

Cushingin oireyhtymä – kliininen arviointi

Tässä ovat tärkeimmät arvioitavat kliiniset oireet, kun koiralla on Cushingin oireyhtymä. Hoitopäiväkirjan avulla voit seurata koiran saamia kliinisiä "pisteitä". On tärkeää, että kerrot eläinlääkärille seuraavista oireista jokaisella seurantakäynnillä:

Jano ja virtsaaminen

- 0 = Juo ja virtsaa normaalisti.
- 1 = Juo ja virtsaa hieman normaalia enemmän.
- 2 = Juo ja virtsaa normaalia enemmän.
- 3 = Juo ja virtsaa jatkuvasti.

Ruokahalu

- 0 = Syö normaalisti.
- 1 = Syö normaalia nopeammin ja enemmän.
- 2 = Syö kaiken hyvällä halulla ja nopeasti, kerjää lisää ruokaa.
- 3 = Valtavan kiinnostunut ruoasta.

Ulkonäkö

- 0 = Koira näyttää taas normaalilta.
- 1 = Turkin ja ihon kunto on jonkin verran huonontunut.
- 2 = Turkki ja iho ovat huonossa kunnossa +/- vatsa on hieman pingottunut.
- 3 = Merkittävää karvattomuutta +/- pingottunut vatsa.

Aktiivisuustaso

- 0 = Normaali aktiivisuustaso.
- 1 = Ei täysin oma itsensä.
- 2 = Ei oma itsensä +/- lähättää levossa.
- 3 = Ei oma itsensä, heikko +/- lähättää jatkuvasti.

Lisätietoja: www.epailetkoecushingia.fi

Kliiniset Cushing-pisteet

Pvm	Vetoryl-annos	Annokset/päivä	Kliiniset Cushing-pisteet				Muut merkittävät havaitut oireet (esim. ripuli, ruokahaluttomuus, jne.)
			Jano/virtsaminen	Ruokahalu	Ulkonäkö	Aktiivisuustaso	

Vinkki: Anna Vetoryl aina ruoan kanssa varmistaaksesi mahdollisimman hyvän imeytymisen.

Kliiniset Cushing-pisteet

Pvm	Vetoryl-annos	Annokset/päivä	Kliiniset Cushing-pisteet				Muut merkittävät havaitut oireet (esim. ripuli, ruokahaluttomuus, jne.)
			Jano/virtsaminen	Ruokahalu	Ulkonäkö	Aktiivisuustaso	

Muistathan, ettei Vetoryl-kapselia saa jakaa?

Kliiniset Cushing-pisteet

Pvm	Vetoryl-annos	Annokset/päivä	Kliiniset Cushing-pisteet				Muut merkittävät havaitut oireet (esim. ripuli, ruokahaluttomuus, jne.)
			Jano/virtsaminen	Ruokahalu	Ulkonäkö	Aktiivisuustaso	

Vinkki: Kirjaa ylös, mihin vuorokaudenaikaan koiran oireet ovat pahimmillaan. Pissaako koira sisälle öisin vai ovatko oireet pahimmillaan päiväsaikaan? Keskustele huomioistasi eläinlääkärin kanssa.

Kliiniset Cushing-pisteet

Pvm	Vetoryl-annos	Annokset/päivä	Kliiniset Cushing-pisteet				Muut merkittävät havaitut oireet (esim. ripuli, ruokahaluttomuus, jne.)
			Jano/virtsaminen	Ruokahalu	Ulkonäkö	Aktiivisuus-taso	

Tiesitkö, että Cushingin oireyhtymä voi aiheuttaa vakavia liitännäissairauksia. Näitä ovat esimerkiksi diabetes, haimatulehdus ja kohonnut verenpaine? Siksi on tärkeää saapua jokaiselle seurantakäynnille ja pitää sairaus hyvin hallinnassa.

Kliiniset Cushing-pisteet

Pvm	Vetoryl-annos	Annokset/päivä	Kliiniset Cushing-pisteet				Muut merkittävät havaitut oireet (esim. ripuli, ruokahaluttomuus, jne.)
			Jano/virtsaminen	Ruokahalu	Ulkonäkö	Aktiivisuustaso	

Haluatko lisää tietoa erikoisruoistamme koirille, joilla on hormonaalisia sairauksia? Siirry seuraavaan linkkiin:

<https://www.specific-diets.fi/koira/erityisruokavaliot/endocrine-support-ced-dm-fi>

Kliiniset Cushing-pisteet

Pvm	Vetoryl-annos	Annokset/päivä	Kliiniset Cushing-pisteet				Muut merkittävät havaitut oireet (esim. ripuli, ruokahaluttomuus, jne.)
			Jano/virtsaminen	Ruokahalu	Ulkonäkö	Aktiivisuustaso	

Tiesitkö, että Vetoryl on ainoa myyntiluvan saanut lääke koirien Cushingin oireyhtymän hoitoon?

Kliiniset Cushing-pisteet

Pvm	Vetoryl-annos	Annokset/päivä	Kliiniset Cushing-pisteet				Muut merkittävät havaitut oireet (esim. ripuli, ruokahaluttomuus, jne.)
			Jano/virtsaminen	Ruokahalu	Ulkonäkö	Aktiivisuustaso	

Vinkki: Jos koiralla ilmenee Vetoryl-hoidon aikana sairauteen viittaavia oireita, kuten väsymystä, oksentelua, ripulia tai ruokahaluttomuutta, keskeytä hoito välittömästi ja ota yhteys eläinlääkäriin.

Kliiniset Cushing-pisteet

Pvm	Vetoryl- annos	Annokset/ päivä	Kliiniset Cushing-pisteet				Muut merkittävät havaitut oireet (esim. ripuli, ruokahaluttomuus, jne.)
			Jano/ virtsaaminen	Ruokahalu	Ulkonäkö	Aktiivisuus- taso	

Tiesitkö sinä? Älä käsittele Vetorylia, jos olet raskaana tai jos yrität tulla raskaaksi.

Cushingin oireyhtymää sairastavan koiran elämänlaatua kartoittava kysely

	En	Joskus	Usein	Koko ajan
KLIINISET VAIKUTUKSET	0	1	2	3
Koira on huomattavan janoinen.				
Koira pissaa sisälle.				
Koira on huomattavan nälkäinen.				
Koira läähättää huomattavasti.				
KOIRAN KÄYTTÄYTYMINEN	0	1	2	3
Koira on alakuloinen ja passiivinen.				
Koiralta on puhti poissa.				
Koira ei halua touhuta ihmisten / muiden koirien kanssa.				
Koira ei halua leikkiä kanssani.				
Koira vaikuttaa hämmentyneeltä/sekavalta.				
KOIRAN FYYSINEN OLEMUS	0	1	2	3
Koiran painonhallinta on haastavaa.				
Koiran turkki on huonossa kunnossa.				
Koiran iho vaikuttaa huonokuntoiselta (kuivalta, pingottuneelta).				
Koira vaikuttaa huonokuntoiselta (lihakset surkastuneet, pingottunut vatsa).				
Koira joutuu pinnistelemaan jaksakseen pitkillä lenkeillä.				
VAIKUTUKSET KOIRANOMISTAJAAN	0	1	2	3
Olen huolissani koiran terveydentilasta.				
Minun ja koirani päivittäiset rutiinit ovat sekaisin.				
Koiran terveydentilassa on haasteita.				
Tuntuu, ettei välillämme ole yhteyttä.				
Koen, että koirani ulkonäkö aiheuttaa negatiivisia kommentteja.				
PVM				KOKONAISPISTEET

Cushingin oireyhtymää sairastavan koiran elämänlaatua kartoittava kysely

	En	Joskus	Usein	Koko ajan
KLIINISET VAIKUTUKSET	0	1	2	3
Koira on huomattavan janoinen.				
Koira pissaa sisälle.				
Koira on huomattavan nälkäinen.				
Koira läähättää huomattavasti.				
KOIRAN KÄYTTÄYTYMINEN	0	1	2	3
Koira on alakuloinen ja passiivinen.				
Koiralta on puhti poissa.				
Koira ei halua touhuta ihmisten / muiden koirien kanssa.				
Koira ei halua leikkiä kanssani.				
Koira vaikuttaa hämmentyneeltä/sekavalta.				
KOIRAN FYYSINEN OLEMUS	0	1	2	3
Koiran painonhallinta on haastavaa.				
Koiran turkki on huonossa kunnossa.				
Koiran iho vaikuttaa huonokuntoiselta (kuivalta, pingottuneelta).				
Koira vaikuttaa huonokuntoiselta (lihakset surkastuneet, pingottunut vatsa).				
Koira joutuu pinnistelemaan jaksakseen pitkillä lenkeillä.				
VAIKUTUKSET KOIRANOMISTAJAAN	0	1	2	3
Olen huolissani koiran terveydentilasta.				
Minun ja koirani päivittäiset rutiinit ovat sekaisin.				
Koiran terveydentilassa on haasteita.				
Tuntuu, ettei välillämme ole yhteyttä.				
Koen, että koirani ulkonäkö aiheuttaa negatiivisia kommentteja.				
PVM				KOKONAISPISTEET

Cushingin oireyhtymää sairastavan koiran elämänlaatua kartoittava kysely

	En	Joskus	Usein	Koko ajan
KLIINISET VAIKUTUKSET	0	1	2	3
Koira on huomattavan janoinen.				
Koira pissaa sisälle.				
Koira on huomattavan nälkäinen.				
Koira läähättää huomattavasti.				
KOIRAN KÄYTTÄYTYMINEN	0	1	2	3
Koira on alakuloinen ja passiivinen.				
Koiralta on puhti poissa.				
Koira ei halua touhuta ihmisten / muiden koirien kanssa.				
Koira ei halua leikkiä kanssani.				
Koira vaikuttaa hämmentyneeltä/sekavalta.				
KOIRAN FYYSINEN OLEMUS	0	1	2	3
Koiran painonhallinta on haastavaa.				
Koiran turkki on huonossa kunnossa.				
Koiran iho vaikuttaa huonokuntoiselta (kuivalta, pingottuneelta).				
Koira vaikuttaa huonokuntoiselta (lihakset surkastuneet, pingottunut vatsa).				
Koira joutuu pinnistelemaan jaksakseen pitkillä lenkeillä.				
VAIKUTUKSET KOIRANOMISTAJAAN	0	1	2	3
Olen huolissani koiran terveydentilasta.				
Minun ja koirani päivittäiset rutiinit ovat sekaisin.				
Koiran terveydentilassa on haasteita.				
Tuntuu, ettei välillämme ole yhteyttä.				
Koen, että koirani ulkonäkö aiheuttaa negatiivisia kommentteja.				
PVM				KOKONAISPISTEET

Lisätietoja:
www.epäiletköcushingia.fi

Vetoryl® kapseli, kova 5 mg, 10 mg, 30 mg, 60 mg, 120 mg koiralle. **Vaikuttava aine:** Trilostaani. **ATCvet-koodi:** QH02CA01. **Kohde-eläinlaji:** Koira. **Käyttöaiheet:** Aivolisäke- ja lisämunuaisperäisen lisämunuaiskuoren liikatoiminnan (Cushingin taudin/oireyhtymän) hoito koiralla. **Vasta-aiheet:** Ei saa käyttää koirille, joilla on primaarinen maksasairaus ja/tai munuaisten vajaatoiminta. 5 mg, 10 mg ja 30 mg kapselit: Ei saa käyttää alle 3 kg painaville koirille. 60 mg kapselit: Ei saa käyttää alle 10 kg painaville koirille. 120 mg kapselit: Ei saa käyttää alle 20 kg painaville koirille. **Erityisvaroitukset:** Tarkka diagnoosi lisämunuaiskuoren liikatoiminnasta on olennaisen tärkeä. Jos ilmeistä hoitovastetta ei ole, diagnoosi tulee arvioida uudelleen. Annoksen lisääminen voi olla tarpeen. Eläinlääkärin on oltava tietoinen siitä, että koirilla, joilla on lisämunuaiskuoren liikatoiminta, on lisääntynyt riski sairastua haimatulehdukseen. Riski ei välttämättä pienene, vaikka eläintä hoidetaan trilostaanilla. Eläimiä koskevat erityiset varoitukset: Koska lisämunuaiskuoren liikatoiminta diagnosoidaan tavallisesti 10–15 vuoden ikäisillä koirilla, muitakin sairauksia esiintyy usein. On erityisen tärkeää seuloa primaarista maksasairautta tai munuaisten vajaatoimintaa sairastavat eläimet, koska valmistetta ei saa käyttää niille. Hoito edellyttää tiivistä seuranta. Erityistä huomiota tulee kiinnittää maksan entsyymeihin, elektrolyytteihin, ureaan ja kreatiniiniin. Jos eläin sairastaa lisämunuaiskuoren liikatoiminnan lisäksi diabetesta, hoito edellyttää erityisen tarkkaa seuranta. Jos koira on aiemmin hoidettu mitotaanilla, sen adrenaliinin tuotanto on vähentynyt. Saatujen kokemusten mukaan mitotaanihoito tulee lopettaa vähintään kuukautta ennen trilostaanihoidon aloittamista. Lisämunuaiskuoren toimintaa on syytä seurata tiiviisti, sillä nämä koirat voivat olla alttiimpia trilostaanin vaikutuksille. Jos lääkevalmistetta määrätään koirille, joilla on anemia, on toimittava erittäin varovaisesti, sillä hematokriitti ja hemoglobiinin määrä voivat alentua. Koira on tarkkailtava säännöllisesti. **Erityiset varoimenpiteet, joita eläinlääkevalmistetta antavan henkilön on noudatettava:** Trilostaani voi heikentää testosteronituotantoa, ja sillä on anti-progesteronisia ominaisuuksia. Raskaana olevien tai raskaaksi pyrkivien naisten tulee välttää kosketusta kapselien kanssa. Kädet on pestävä saippualla ja vedellä käytön sekä tahattoman ihokosketuksen jälkeen. Kapselien sisältö voi ärsyttää ihoa ja silmiä sekä aiheuttaa yliherkkyyttä. Kapseleita ei saa jakaa eikä avata. **Haittavaikutukset:** Kortikosteroidilääkityksen lopettamisesta johtuva vierotusoireyhtymä tai veren matala kortisolitaso on erotettava lisämunuaiskuoren vajaatoiminnasta seerumin elektrolyyttimäärityksillä. Lisämunuaiskuoren vajaatoimintaan liittyviä oireita, kuten heikkoutta, väsymystä, ruokahaluttomuutta, oksentelua ja ripulia voi ilmetä erityisesti silloin kun seuranta on riittämätöntä. Oireet häviävät yleensä vaihtelevan ajan kuluessa hoidon keskeyttämisestä. Myös akuutti Addisonin kriisi (kollapsi) on mahdollinen. Trilostaanilla hoidetuilla koirilla saattaa esiintyä väsymystä, oksentelua, ripulia ja syömättömyyttä, vaikka lisämunuaiskuoren vajaatoimintaa ei ole voitu todentaa. Hoidetuilla koirilla on satunnaisissa yksittäistapauksissa raportoitu lisämunuaisen kuoliota, mikä saattaa johtaa lisämunuaiskuoren vajaatoimintaan. Piilevä munuaisten vajaatoiminta voi paljastua valmisteen käytön yhteydessä. Käyttö voi vähentää endogeenisiä kortikosteroidipitoisuuksia ja voi paljastaa piilevän niveltulehduksen. Trilostaanihoidon yhteydessä on raportoitu yksittäisiä äkkikuolemia. Muita lieviä ja harvinaisia haittavaikutuksia ovat haparoiva liikkuminen, lisääntynyt syljeneritys, turvotus, lihasvapina ja ihomuutokset. **Yhteisvaikutukset:** Kliinisissä tutkimuksissa ei ole havaittu yhteisvaikutuksia. Kuolemia (myös äkkikuolemia) on raportoitu muutamassa tapauksessa koirilla, jotka ovat saaneet trilostaania ja ACE-inhibiittoria samanaikaisesti. Tiineys ja laktatio: Ei saa käyttää tiineyden tai laktation aikana eikä siitoseläimillä. **Haittavaikutukset:** Heikkoutta, letargiaa, anoreksiaa, oksentelua ja ripulia voi esiintyä, jos seuranta on riittämätöntä. Akuutti Addisonin kriisi (kollapsi) on mahdollinen. Harvinaisia: ataksia, lisääntynyt syljeneritys, turvotus, lihasvapina, ihomuutokset. Satunnaisia: lisämunuaiskuoren nekroosi, äkkikuolema. **Annostus ja antotapa:** Valmistetta annetaan suun kautta kerran päivässä ruoan kanssa. Hoidon aloitusannos on noin 2 mg/kg, riippuen saatavilla olevista kapselivahvuksien yhdistelmästä. Jos oireet eivät pysy riittävästi hallinnassa koko annosten välisen 24 tunnin ajan, harkitse päivittäisen kokonaisannoksen lisäämistä enintään 50 % ja annoksen jakamista samansuuruisiin aamu- ja ilta-annoksiin. Lisätietoja tarkkailusta ja seurannasta saat ottamalla yhteyttä valmistajaan tai lukemalla lisätietoja spc.firma.fi -osoitteesta. **Myyntiluvan haltija:** Dechra Regulatory B.V. **Paikallinen edustaja:** Dechra Veterinary Products. **Pakkaukset ja hinnat (tmh) 11.2022:** 5 mg 30 kaps 22,50€, 10 mg 30 kaps. 35,02€, 30 mg 30 kaps. 47,16€, 60 mg 30 kaps. 60,32€, 120 mg 30 kaps. 93,67€. **Reseptilääke. SPC:n muuttamispäivä:** 7.3.2019, 5 mg: 12.3.2021. **Yllä oleva teksti on lyhennetty yhteenveto valmisteyhteenvedosta. Lisätietoja: Pharmaca Fennica Oy tai www.dechra.fi.**